

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 17 Απριλίου 2024
(OR. en)

9054/24

Διοργανικός φάκελος:
2024/0093(NLE)

RESUA 2
FIN 388
ECOFIN 465
ELARG 46
COEST 260
DEVGEN 60

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	16 Απριλίου 2024
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2024) 172 final
Θέμα:	Πρόταση ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2024) 172 final.

σνημμ.: COM(2024) 172 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 15.4.2024
COM(2024) 172 final

2024/0093 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία

{SWD(2024) 93 final}

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία¹, και ιδίως το άρθρο 19,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 23 Ιουνίου 2023 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χορήγησε στην Ουκρανία το καθεστώς υπονήφιας χώρας. Η απόφαση βασίστηκε στην εκπλήρωση, εκ μέρους της Ουκρανίας, των προϋποθέσεων που προσδιορίζονται στη γνώμη της Επιτροπής του Ιουνίου 2022 σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της Ουκρανίας. Στις 14 Δεκεμβρίου 2023 και εν συνεχεία της σύστασης που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να αρχίσει ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Ουκρανία.
- (2) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας είχε ανατρεπτικές επιπτώσεις στην οικονομία της Ουκρανίας. Η οικονομία συρρικνώθηκε κατά 29,1 % το 2022 και ανέκαμψε σε μέτριο μόνο βαθμό το 2023, λόγω της αποδυνάμωσης των παραγωγικών πόρων εντός των κατεχόμενων ή των παρακείμενων στην πρώτη γραμμή εδαφών, των μεγάλης κλίμακας εκτοπισμών ανθρώπων και των διαταραχών στη βιομηχανία, στη γεωργία και στο εμπόριο. Τόσο ο πληθωρισμός όσο και η ανεργία αυξήθηκαν σημαντικά μετά την εισβολή. Λόγω των υψηλών δαπανών στον τομέα της άμυνας, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης έφτασε το 16 % του ΑΕΠ το 2022 και το 27 % το 2023. Δεδομένου ότι η Ουκρανία δεν έχει πλέον πρόσβαση στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές, εξακολουθεί να βασίζεται στην εξωτερική βοήθεια. Το 2023 το 17,5 % της καθαρής χρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό βασίστηκε σε εξωτερική στήριξη.
- (3) Στο πλαίσιο αυτό, η Ένωση θέσπισε ένα έκτακτο μεσοπρόθεσμο ενιαίο μέσο που συγκεντρώνει τη διμερή στήριξη που παρέχει η Ένωση στην Ουκρανία. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/792, το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (στο εξής: Μέσο Διευκόλυνσης) θεσπίστηκε ως ειδικό μέσο με συνολικό μέγιστο ποσό ενωσιακής στήριξης ύψους 50 000 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές. Στόχος του Μέσου Διευκόλυνσης είναι να συμβάλει στην αντιμετώπιση του χρηματοδοτικού κενού της Ουκρανίας και στη διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας έως το

¹ EE L, 2024/792 της 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

2027, προκειμένου να συμβάλει στην κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού της Ουκρανίας, με παράλληλη στήριξη των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών της χώρας στο πλαίσιο της πορείας της προς την προσχώρηση στην Ένωση.

- (4) Η χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του πυλώνα I του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία ανέρχεται σε 38 270 000 000 EUR. Από το ποσό αυτό, 5 270 000 000 EUR έχουν τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης, ενώ έως 33 000 000 000 EUR έχουν τη μορφή δανείων, συμπεριλαμβανομένης τυχόν χρηματοδότησης που μπορεί να χορηγείται ως έκτακτη ενδιάμεση χρηματοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού. Λόγω της έκτακτης ενδιάμεσης χρηματοδότησης ύψους έως 6 000 000 000 EUR, το συνολικό ποσό των χρηματοδοτικών πόρων που διατίθενται στο σχέδιο για την Ουκρανία (στο εξής: σχέδιο) ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε 32 270 000 000 EUR, εκ των οποίων ποσό έως 5 270 000 000 EUR με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και ποσό έως 27 000 000 000 EUR με τη μορφή δανείου.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η Επιτροπή μπορεί να παρέχει περιορισμένη έκτακτη στήριξη μέσω ενδιάμεσης χρηματοδότησης, με τη μορφή δανείων, για περίοδο έως 6 μηνών, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2024. Η στήριξη αυτή διατίθεται εάν το σχέδιο δεν εγκριθεί έως τις 2 Μαρτίου 2024 ή δεν υπογραφεί η συμφωνία-πλαίσιο. Στις 14 Μαρτίου 2024 η Επιτροπή και η Ουκρανία υπέγραψαν μνημόνιο συνεννόησης (μνημόνιο) για την παροχή στην Ουκρανία ποσού έως 6 000 000 000 EUR με τη μορφή δανείων ως έκτακτης ενδιάμεσης χρηματοδότησης, υπό τον όρο της συμμόρφωσης της Ουκρανίας με την προϋπόθεση για τη στήριξη της Ένωσης και της εκπλήρωσης πέντε όρων πολιτικής και ορισμένων απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων. Για να εξασφαλιστεί η συνέχεια στην εφαρμογή του προγράμματος μεταρρυθμίσεων στην Ουκρανία, οι πέντε αυτοί όροι πολιτικής αντικατοπτρίζονται επίσης στο σχέδιο για την Ουκρανία.
- (6) Στις 20 Μαρτίου 2024 η Ουκρανία υπέβαλε επίσημα το σχέδιο στην Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 14, 16 και 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792. Το σχέδιο περιλαμβάνει 15 τομεακά κεφάλαια και 3 οριζόντια κεφάλαια σχετικά με τις διαδικασίες ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης, σχετικά με τους μηχανισμούς και τις ρυθμίσεις για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, καθώς και σχετικά με τη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του σχεδίου. Συνολικά 151 μετρήσιμα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα συνδέονται με τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του πυλώνα I του Μέσου Διευκόλυνσης, εκ των οποίων 5 εμπίπτουν στην έκτακτη ενδιάμεση χρηματοδότηση και 146 στη χρηματοδότηση που θα χορηγηθεί στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης. Τα βήματα αυτά προσδιορίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ουκρανική κυβέρνηση με βάση τις ανάγκες, τις προτεραιότητες και τις ικανότητες της Ουκρανίας. Εκτός από τα μέτρα που καλύπτονται από το Μέσο Διευκόλυνσης, το σχέδιο προτείνει ένα ευρύτερο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Στο πλαίσιο αυτό, χρησιμεύει ως ενιαίο ολοκληρωμένο σχέδιο για την ουκρανική κυβέρνηση, το οποίο καθορίζει τις μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές προτεραιότητες για όλους τους δωρητές βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα.
- (7) Σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την πληρότητα και την καταλληλότητα του σχεδίου. Κατά τη διενέργεια αυτής της αξιολόγησης, η Επιτροπή ενέργησε σε συνεργασία με την Ουκρανία και άλλους διεθνείς εταίρους. Η Επιτροπή αξιολόγησε ειδικότερα αν το σχέδιο συνιστά

βασιζόμενη στις ανάγκες, συνεκτική, ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στους στόχους του Μέσου Διευκόλυνσης, αν συμβάλλει στην αντιμετώπιση των σχετικών προκλήσεων που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της πορείας προσχώρησης της Ουκρανίας στην ΕΕ και αν συνάδει μ' αυτήν, αν τα μέτρα του συνάδουν με τις γενικές αρχές του Μέσου Διευκόλυνσης που αναφέρονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 και αν ανταποκρίνεται στις ανάγκες ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού της Ουκρανίας. Η Επιτροπή αξιολόγησε επίσης αν οι ρυθμίσεις που πρότεινε η Ουκρανία αναμένεται να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική υλοποίηση, παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων για το σχέδιο και αν αναμένεται να διασφαλίσουν με αποτελεσματικό τρόπο επαρκές επίπεδο προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Τέλος, η Επιτροπή αξιολόγησε αν ζητήθηκε με δέοντα τρόπο η γνώμη της Verkhovna Rada — του κοινοβουλίου της Ουκρανίας— σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο της Ουκρανίας, αν το σχέδιο λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, τη συμβολή των συμφεροντούχων και αν διασφαλίζει ότι άλλοι δωρητές μπορούν να στηρίξουν τους στόχους του.

- (8) Το σχέδιο προτείνει 69 μεταρρυθμίσεις και 10 επενδύσεις που πρέπει να υλοποιηθούν με σκοπό την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων του Μέσου Διευκόλυνσης. Το σχέδιο περιλαμβάνει βασικούς τομείς, όπως η δημόσια διοίκηση, η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, η δικαιοσύνη, η καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, οι χρηματοπιστωτικές αγορές, η διαχείριση των δημόσιων περιουσιακών στοιχείων, το ανθρώπινο κεφάλαιο, το επιχειρηματικό περιβάλλον, η αποκέντρωση και η περιφερειακή πολιτική, η ενέργεια, οι μεταφορές και η εφοδιαστική, ο αγροδιατροφικός τομέας, η διαχείριση των κρίσιμων πρώτων υλών, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η πράσινη μετάβαση και η προστασία του περιβάλλοντος. Οι επενδύσεις περιλαμβάνονται σε έξι τομεακά κεφάλαια, συγκεκριμένα στο ανθρώπινο κεφάλαιο, στο επιχειρηματικό περιβάλλον, στην ενέργεια, στις μεταφορές και στην εφοδιαστική, στον αγροδιατροφικό τομέα, στην αποκέντρωση και στην περιφερειακή πολιτική.
- (9) Τα 146 μετρήσιμα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που προσδιορίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ουκρανική κυβέρνηση ως όροι για τη λήψη χρηματοδότησης από το Μέσο Διευκόλυνσης θα υλοποιηθούν κλιμακωτά από το 2024 έως το 2027. Η πορεία των πληρωμών καθορίζεται από τα βήματα αυτά και αντικατοπτρίζει τις χρηματοδοτικές και μακροοικονομικές ανάγκες της Ουκρανίας. Λαμβανομένων υπόψη της μακροοικονομικής κατάστασης και της βιωσιμότητας του χρέους της Ουκρανίας, η χρηματοδότηση χορηγείται εμπροσθοβαρώς κατά το πρώτο και το δεύτερο έτος εφαρμογής. Αυτή η εμπροσθοβαρής χρηματοδότηση αντικατοπτρίζεται επίσης στον αριθμό των βημάτων που πρέπει να υλοποιηθούν. Τα βήματα στο πλαίσιο του κεφαλαίου για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών περιλαμβάνουν όρους που σχετίζονται με βασικές απαιτήσεις, όπως η διατήρηση της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, η δημοσιονομική εποπτεία και η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών.
- (10) Τα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που συνδέονται με τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις στο πλαίσιο του σχεδίου ανταποκρίνονται επαρκώς στους γενικούς και ειδικούς στόχους του Μέσου Διευκόλυνσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792. Κάθε κεφάλαιο του σχεδίου συμβάλλει σημαντικά ή εν μέρει σε τουλάχιστον έναν από τους γενικούς στόχους και σε έναν από τους ειδικούς στόχους, εστιάζοντας σε μεταρρυθμίσεις και μέτρα για την προώθηση της σύγκλισης με την Ένωση και την ενίσχυση του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και του

σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση του σχεδίου και τη συμβολή στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων, μεταξύ άλλων μέσω του πίνακα αποτελεσμάτων του σχεδίου για την Ουκρανία, ο οποίος θα καταρτιστεί βάσει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792.

- (11) Τα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που προτείνονται στο σχέδιο αναμένεται να συμβάλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σ' αυτήν, στην προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της βιοποικιλότητας, και στην πράσινη μετάβαση. Τα βήματα τηρούν, στο μέτρο του δυνατού σε μια χώρα σπαρασσόμενη από πόλεμο, τα κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα της Ένωσης και καθοδηγούνται από την αρχή του «κανείς στο περιθώριο», σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792. Τα βήματα συνδέονται με την περιβαλλοντική και κλιματική πολιτική, καθώς και με ορισμένες μεταρρυθμίσεις τομεακής πολιτικής που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση πρακτικών βιωσιμότητας σε βασικούς τομείς. Αυτά στηρίζουν, στο μέτρο του δυνατού, τόσο την ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» όσο και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της στο πλαίσιο των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών. Τουλάχιστον το 12 % του συνόλου των επενδύσεων που προγραμματίζονται στο πλαίσιο του πυλώνα Ι θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών που επικρατούν σε μια χώρα σπαρασσόμενη από πόλεμο, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον του 80 % όλων των επενδύσεων σε υποδομές μεταφορών και τουλάχιστον του 60 % όλων των επενδύσεων σε ενεργειακές υποδομές. Το σχέδιο δίνει επίσης προτεραιότητα στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ουκρανίας και την ενίσχυση των δυνατοτήτων της κυβερνοασφάλειας, ανοίγοντας το δρόμο προς την εφαρμογή της εργαλειοθήκης της ΕΕ για το 5G. Το σχέδιο αναγνωρίζει επίσης την ιδιαίτερη έμφαση που πρέπει να δοθεί στο εργατικό δυναμικό και στο ανθρώπινο κεφάλαιο της Ουκρανίας. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει μεταρρυθμιστικά και επενδυτικά βήματα για τον εκσυγχρονισμό των κοινωνικών θεσμών της χώρας και συμβάλλει στην επίτευξη στόχων κοινωνικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων της ένταξης ομάδων σε ευάλωτη κατάσταση, όπως οι βετεράνοι πολέμου και οι εκτοπισμένοι, και στη διασφάλιση των βέλτιστων συμφερόντων των παιδιών. Το σχέδιο προωθεί επίσης την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση και τα δικαιώματα γυναικών και κοριτσιών.
- (12) Το σχέδιο αναμένεται να συμβάλει στη συνολική προώθηση του κράτους δικαίου. Οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να ενισχύσουν τη λογοδοσία, την ακεραιότητα και τον επαγγελματισμό του δικαστικού σώματος, να βελτιώσουν τις διαδικασίες αφερεγγυότητας και εκτέλεσης, να αυξήσουν την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και να ενισχύσουν την ακεραιότητα, την αξιοκρατία και τον επαγγελματισμό της εισαγγελικής αρχής. Το σχέδιο αποσκοπεί επίσης στη βελτίωση της θεσμικής ικανότητας και του νομικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και στην ευθυγράμμιση του νομικού πλαισίου της Ουκρανίας όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες με το κεκτημένο της ΕΕ και άλλα παγκόσμια πρότυπα.
- (13) Το σχέδιο αναγνωρίζει την ανάγκη θέσπισης ολοκληρωμένου συστήματος συντονισμού για τη διασφάλιση αποτελεσματικών διαδικασιών ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, καθώς και τον σημαντικό ρόλο των υποεθνικών αρχών, ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης. Υπό την έννοια αυτή, τα μέτρα του σχεδίου αντικατοπτρίζουν εν γένει τις ανάγκες ανάκαμψης,

ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των περιφερειών και των δήμων της Ουκρανίας. Σε ένα από τα οριζόντια κεφάλαια του σχεδίου περιγράφονται οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των κρατικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, τα βασικά έγγραφα στρατηγικού σχεδιασμού και οι θεμελιώδεις αρχές των διαδικασιών ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού της Ουκρανίας σε εθνικό και υποεθνικό επίπεδο. Το σχέδιο προτείνει βήματα που θα πρέπει να προωθήσουν τη μεταρρύθμιση της αποκέντρωσης σε ολόκληρη την Ουκρανία και θα πρέπει να ενισχύσουν την ανάπτυξη της περιφερειακής πολιτικής, λαμβανομένων υπόψη των εξουσιών, των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης. Πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μηχανισμός για τη συμμετοχή των υποεθνικών αρχών στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρήση της στήριξης στη διαδικασία ανασυγκρότησης σε τοπικό επίπεδο, καθώς και μεθοδολογία για την παρακολούθηση των σχετικών δαπανών. Ποσό που ισοδυναμεί τουλάχιστον με το 20 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης στο πλαίσιο του πυλώνα Ι θα πρέπει να διατεθεί για τις ανάγκες ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας, ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης, έως τα τέλη του 2027.

- (14) Το σχέδιο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των προσπαθειών της Ουκρανίας να διατηρήσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να διασφαλίσει τη βασική λειτουργία του κράτους, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς παροχής βασικών δημόσιων υπηρεσιών. Αποτελεί επίσης το κύριο εργαλείο για την περιγραφή του θεματολογίου βασικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων της κυβέρνησης για την τετραετία, καθώς και για την κινητοποίηση σταθερής και προβλέψιμης χρηματοδότησης από την Ένωση. Τα βήματα που προσδιορίζονται στο σχέδιο αποτελούν μια ισόρροπη και καλά στοχευμένη απάντηση στις ανάγκες της Ουκρανίας, η οποία ενισχύει το αναπτυξιακό δυναμικό της χώρας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και στηρίζει τη σύγκλιση με τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα της ΕΕ. Σύμφωνα με τις εσωτερικές προσομοιώσεις της Επιτροπής, εάν υλοποιηθούν πλήρως όλες οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, το σχέδιο έχει τη δυνατότητα να αυξήσει το ΑΕΠ της Ουκρανίας κατά περίπου 6,2 % έως το τέλος του 2027 και κατά περίπου 14,2 % έως το 2040, σε σύγκριση με το σενάριο της μη εφαρμογής του σχεδίου για την Ουκρανία, εξαιρουμένων των έμμεσων επιπτώσεων, οι οποίες αναμένεται επίσης να είναι σημαντικές.
- (15) Το Μέσο Διευκόλυνσης αναμένεται να συμβάλει στη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας της Ουκρανίας. Οι εσωτερικές προσομοιώσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής προβλέπουν ότι το χρέος θα είναι χαμηλότερο κατά περίπου 10 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, σε σύγκριση με το εναλλακτικό σενάριο χωρίς το Μέσο Διευκόλυνσης. Οι μεταρρυθμίσεις που περιγράφονται στο σχέδιο για την Ουκρανία αποσκοπούν στην αύξηση των επενδύσεων, στην ενίσχυση της συνολικής παραγωγικότητας και της οικονομικής ανθεκτικότητας και, εν τέλει, στην τόνωση της ανάπτυξης, γεγονός που θα θέσει την οικονομία σε υγιέστερη βάση. Σε συνδυασμό με τους εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης που θα μειώσουν τις πληρωμές τόκων και την εξυπηρέτηση του χρέους, αυτό θα συμβάλει στη στήριξη της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους.
- (16) Το σχέδιο αποσκοπεί στην ενίσχυση των προσπαθειών της Ουκρανίας σε σχέση με την πορεία διεύρυνσης. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που προτείνονται στο πλαίσιο του σχεδίου συμβάλλουν, συμπληρώνουν και, σε ορισμένους τομείς, αλληλεπικαλύπτονται με τις συστάσεις της γνώμης της Επιτροπής και της αναλυτικής

της έκθεσης, καθώς και με αυτές της έκθεσης του 2023 για τη διεύρυνση της ΕΕ². Τα περισσότερα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα του σχεδίου έχουν ευρεία ή μερική συμπληρωματικότητα με τις συστάσεις της έκθεσης για τη διεύρυνση της ΕΕ. Πολλά από τα μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο αποσκοπούν στην προσέγγιση της Ουκρανίας με τα πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ, με την επίτευξη περαιτέρω ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ σε όλους τους βασικούς τομείς που προσδιορίζονται στο σχέδιο. Η ευθυγράμμιση αυτή θα στηρίζει επίσης τη δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών για την ένταξη της Ουκρανίας στην ενιαία αγορά. Ως εκ τούτου, το σχέδιο συνάδει με τους στόχους της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένης μιας σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών, και τους ενισχύει. Επιπλέον, η εστίαση του σχεδίου στην οικονομική ανάπτυξη τροφοδοτεί τη διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ ως μέσο για την επιτάχυνση της οικονομικής σύγκλισης με την ΕΕ. Η επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων του σχεδίου θα πρέπει να ακολουθηθεί από συγκεκριμένες δράσεις εφαρμογής οι οποίες θα ληφθούν δεόντως υπόψη στο πλαίσιο της ενταξιακής διαδικασίας.

- (17) Το σχέδιο καταρτίστηκε εν συνεχεία ολοκληρωμένης διαδικασίας διαβούλευσης που διεξήγαγε η ουκρανική κυβέρνηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού. Η διαδικασία επικεντρώθηκε σε διαβουλεύσεις τόσο εντός της Ουκρανίας όσο και με τη διεθνή κοινότητα μέσω της πλατφόρμας συντονισμού των δωρητών από πολλαπλές πηγές (MDCP). Εντός της Ουκρανίας, η κυβέρνηση ζήτησε δεόντως τη γνώμη των εκτελεστικών οργάνων της κεντρικής κυβέρνησης, των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, των υποεθνικών αρχών, της κοινωνίας των πολιτών καθώς και του κοινοβουλίου της Ουκρανίας και των κοινοβουλευτικών επιτροπών του. Διαβουλεύσεις πραγματοποιούνταν ανά τακτά χρονικά διαστήματα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας και σε διάφορες μορφές, συμπεριλαμβανομένων παρουσιάσεων, εργαστηρίων, γραπτών ερωτηματολογίων και ειδικών συζητήσεων. Καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του σχεδίου, η ουκρανική κυβέρνηση θα διεξάγει με το κοινοβούλιο της Ουκρανίας και, όποτε χρειάζεται, με τα άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη ετήσιες διαβουλεύσεις σχετικά με την πρόοδό του και τα σχετικά ποιοτικά και ποσοτικά βήματα.
- (18) Το σχέδιο περιλαμβάνει κατάλληλες ρυθμίσεις για την υλοποίησή του, την παρακολούθησή του και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με το σχέδιο για την Ουκρανία, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκές επίπεδο προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η Ουκρανία διόρισε εθνικό συντονιστή υπό το Υπουργείο Οικονομίας ο οποίος θα διασφαλίζει τον συνολικό συντονισμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση του σχεδίου. Το Υπουργείο Οικονομικών αναλαμβάνει την ευθύνη για τον έλεγχο της εφαρμογής του σχεδίου και της εκπλήρωσης των βημάτων. Οι αρχές που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση των ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων θα συνεργαστούν με τον εθνικό συντονιστή για να διασφαλίσουν την έγκαιρη υλοποίηση. Το σχέδιο περιγράφει τα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, κάθε μορφής διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς υψηλού επιπέδου, και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, καθώς και συγκρούσεων συμφερόντων. Καθορίζει επίσης μέτρα για τη διερεύνηση και τη δίωξη αδικημάτων που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης, ενώ παράλληλα

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση, Δέσμη μέτρων για τη διεύρυνση της ΕΕ — Ουκρανία, 2023, COM(2022) 407 final και SWD(2023) 30 final.

προβλέπει μηχανισμό που θα καθιστά δυνατή τη δικαστική συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές της Ένωσης και των κρατών μελών της. Τέλος, περιγράφει τις ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από το Μέσο Διευκόλυνσης και άλλα ενωσιακά προγράμματα ή δωρητές. Η Ουκρανία θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει επαρκές επίπεδο ενημέρωσης και προβολής κατά την υλοποίηση του σχεδίου.

- (19) Η Ουκρανία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος, έχει πλήρη πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης στα οποία βασίζεται η δέουσα αιτιολόγηση των αιτήσεων πληρωμών, τόσο για την αξιολόγηση των αιτήσεων πληρωμής όσο και για σκοπούς λογιστικών και λοιπών ελέγχων.
- (20) Καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του σχεδίου, η Ουκρανία θα πρέπει να διασφαλίζει την πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της συμφωνίας-πλαίσιου που θα συναφθεί με την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792.
- (21) Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, τα κράτη μέλη, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλες πηγές μπορούν να παρέχουν πρόσθετες συνεισφορές στο Μέσο Διευκόλυνσης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου. Το σχέδιο δεν προσδιορίζει χρηματοδοτικές συνεισφορές από άλλους δωρητές για την υλοποίησή του, αλλά περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζει τον συντονισμό και την ευθυγράμμιση με τη διεθνή κοινότητα, μεταξύ άλλων όσον αφορά το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων της Ουκρανίας και τις επενδυτικές ανάγκες της Ουκρανίας για τη διασφάλιση της ανασυγκρότησης, της ανάκαμψης και του εκσυγχρονισμού της. Για τον σκοπό αυτόν, κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του σχεδίου, πραγματοποιούνταν τακτικές διαβουλεύσεις με την G7 και με εταίρους από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω της MDCP και σχετικών ομάδων εμπειρογνομόνων, καθώς και με τα κράτη μέλη. Η ουκρανική κυβέρνηση θα συνεχίσει να διεξάγει διαβουλεύσεις και να μεριμνά για τον κατάλληλο συντονισμό με τους διεθνείς εταίρους καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του σχεδίου, ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορούν να στηρίξουν τους στόχους του.
- (22) Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του σχεδίου θα διατίθεται υπό την προϋπόθεση ότι η Ουκρανία εξακολουθεί να προασπίζεται και να σέβεται τους ουσιαστικούς μηχανισμούς της δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων του πολυκομματικού κοινοβουλευτικού συστήματος και του κράτους δικαίου, και να εγγυάται τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες και εφόσον πληρούνται ικανοποιητικά οι όροι που καθορίζονται στο σχέδιο. Υπό την έννοια αυτή, κρίσιμα στοιχεία του σχεδίου είναι η ενίσχυση του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, η καταπολέμηση της διαφθοράς και ιδίως της διαφθοράς υψηλού επιπέδου, η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Με βάση την αξιολόγηση της Επιτροπής, κατά τον χρόνο που προτείνεται προς έγκριση η αξιολόγηση του σχεδίου, η Ουκρανία πληροί την προϋπόθεση για στήριξη στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης.
- (23) Οι χρηματοδοτικοί πόροι που θα διατεθούν στο σχέδιο θα παρασχεθούν μέσω προχρηματοδότησης και σε 15 τριμηνιαίες δόσεις που θα κατανομηθούν κατά την περίοδο 2024-2027, υπό την προϋπόθεση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης, εκ μέρους της Ουκρανίας, των σχετικών ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων που προσδιορίστηκαν σε σχέση με την υλοποίηση του σχεδίου για την Ουκρανία. Το ποσό

κάθε δόσης αντικατοπτρίζει εν γένει τον αριθμό των σχετικών ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων, λαμβανομένων επίσης υπόψη της μακροοικονομικής κατάστασης της Ουκρανίας και της βιωσιμότητας του χρέους βραχυπρόθεσμα.

- (24) Η προθεσμία για την ολοκλήρωση όλων των ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων είναι η 31η Δεκεμβρίου 2027. Η τελευταία δόση μπορεί να καταβληθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του 2028 και αντικατοπτρίζει την ολοκλήρωση των ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2027.
- (25) Η στήριξη που πρόκειται να παρασχεθεί με τη μορφή δανείου θα χρηματοδοτηθεί από τη δανειοληψία στην οποία θα προβεί η Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης με βάση το άρθρο 22 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792.
- (26) Στο πλαίσιο του σχεδίου, η Ουκρανία ζήτησε προχρηματοδότηση ύψους 7 % της δανειακής στήριξης, η οποία ισοδυναμεί με 1 890 000 000 EUR. Το εν λόγω ποσό θα πρέπει να διατεθεί με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας-πλαίσιου (στο εξής: συμφωνία-πλαίσιο), η οποία πρόκειται να συναφθεί μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας δυνάμει του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, και της δανειακής σύμβασης (στο εξής: δανειακή σύμβαση) που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας δυνάμει του άρθρου 22 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792. Η προχρηματοδότηση θα πρέπει να εκκαθαρίζεται με αναλογική αφαίρεση από την πληρωμή των δόσεων.
- (27) Σε συνέχεια της θετικής αξιολόγησης του σχεδίου από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η παρούσα απόφαση καθορίζει τα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του σχεδίου, καθώς και το ποσό που πρέπει να διατεθεί από την Ένωση με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και δανειακής στήριξης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία

Εγκρίνεται η αξιολόγηση του σχεδίου για την Ουκρανία με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792. Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που περιγράφονται στο σχέδιο για την Ουκρανία, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του σχεδίου για την Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένων των ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων, και οι ρυθμίσεις για την παροχή στην Επιτροπή πλήρους πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα τεκμηρίωσης και στα δεδομένα καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Χρηματοδοτική συνεισφορά

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Ουκρανίας χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 5 270 000 000 EUR με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης.
2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή στην Ουκρανία σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης.
3. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη συμφωνία-πλαίσιο και τη συμφωνία χρηματοδότησης που πρόκειται να συναφθούν μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας δυνάμει των άρθρων 9 και 10, αντίστοιχα, του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 εξαρτάται από τις διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού και από

απόφαση του Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, με την οποία διαπιστώνεται ότι η Ουκρανία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του σχεδίου για την Ουκρανία κατόπιν θετικής αξιολόγησης από την Επιτροπή. Για να είναι επιλέξιμη για πληρωμή, η Ουκρανία ολοκληρώνει τα ποσοτικά και ποιοτικά βήματα το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 3 *Δανειακή στήριξη*

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Ουκρανίας δάνειο ανώτατου ύψους 27 000 000 000 EUR.
2. Η δανειακή στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διατίθεται από την Επιτροπή στην Ουκρανία σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Διατίθεται ως προχρηματοδότηση ποσό ύψους 1 890 000 000 EUR, το οποίο ισούται με το 7 % της δανειακής στήριξης σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792. Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Το ύψος των τμημάτων εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση.
3. Η προχρηματοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 αποδεσμεύεται με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας-πλαίσιο και της δανειακής σύμβασης που προβλέπεται στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 και θα συναφθεί μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας και σύμφωνα μ' αυτές. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται με αναλογική αφαίρεση από την πληρωμή των δόσεων.
4. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη συμφωνία-πλαίσιο και τη δανειακή σύμβαση εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και από απόφαση του Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, με την οποία διαπιστώνεται ότι η Ουκρανία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του σχεδίου για την Ουκρανία κατόπιν θετικής αξιολόγησης από την Επιτροπή. Για να είναι επιλέξιμη για πληρωμή, η Ουκρανία ολοκληρώνει τα ποσοτικά και ποιοτικά βήματα το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 4 *Αποδέκτης*

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ουκρανία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος